Euroopa Parlament
2014-2019

Istungidokument

B8-0149/2017

8.2.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B8-0202/2017 alusel

vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 5

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade täitmisega hilinemise ning sellest ühtekuuluvuspoliitikale ja edasiliikumisele tuleneva mõju kohta
(2016/3008(RSP))

Iskra Mihaylova
regionaalarengukomisjoni nimel

B8-0149/2017

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade täitmisega hilinemise ning sellest ühtekuuluvuspoliitikale ja edasiliikumisele tuleneva mõju kohta
(2016/3008(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma 11. mai 2016. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika kiirema rakendamise kohta[1],

– võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni viivituste kohta 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika käivitamisel[2],

– võttes arvesse oma 14. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni ELi liikmesriikide valmisoleku kohta uue ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodi tõhusaks ja õigeaegseks alustamiseks[3],

– võttes arvesse oma 26. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni, millega vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2 tehti kokkuvõte arutelust mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) muutmist käsitleva komisjoni avalduse teemal[4],

– võttes arvesse oma raportit, mis käsitleb investeerimist töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimist (hinnang ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele) (hinnang ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 kohasele aruandele) (A8-0385/2016),

– võttes arvesse oma 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamise ja tulemuslikkuse suurendamise kohta[5],

– võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade täitmisega hilinemise ning selle mõju kohta ühtekuuluvuspoliitikale ja edasiliikumisele (O-000005/2017 – B80202/2017),

– võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu protokolli nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,

A. arvestades, et 2014.–2020. aasta finantsraamistiku läbirääkimiste hilinenud lõpuleviimise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide määruste hilinenud vastuvõtmise tõttu tekkisid viivitused partnerluslepingute ning rakenduskavade vastuvõtmise ja täitmise protsessis, korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutuste

[1] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0217.
[2] ELT C 289, 9.8.2016, lk 50.
[3] ELT C 482, 23.12.2016, lk 56.
[4] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0412.
[5] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0419.

nimetamisel, eeltingimuste kindlaksmääramise ja täitmise protsessis ning projektide rakendamisel kohalikul, piirkondlikul ja riigi tasandil; arvestades, et kuigi nende viivituste põhjuste kohta ei ole faktilist teavet ega analüüse, mõjutavad need programmitöö perioodi esimeses osas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide võimalusi konkurentsivõime suurendamisele ning sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisele kaasa aidata;

B. arvestades, et nüüdseks on vastu võetud 564 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskava ning komisjonile on teatatud korraldusasutuste nimetamisest 374 rakenduskava jaoks; arvestades, et vahemakseid ei saa teha, kui korraldusasutusi ei ole nimetatud; arvestades, et olemasolevate, 2016. aasta 30. novembri seisuga andmete kohaselt on vahemakseid tehtud vaid 14,750 miljardi euro väärtuses, mis näitab, et maksevajadused on algselt prognoositust väiksemad;

C. arvestades, et eelmise programmitöö perioodi samal etapil alustati samasugustele viivitustele ning juhtimis- ja kontrollisüsteeme puudutava nõudega seotud tehnilistele probleemidele vaatamata vahemaksetega juba 2009. aasta juulis ning 2010. aasta eelarves ettenähtud maksete assigneeringute põhjal eeldati, et ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamine läheb 2010. aastal täie hooga käima;

D. arvestades, et programmitöö perioodi kulgu arvestades moodustavad praeguseks tehtud vahemaksed programmile eraldatud vahenditest suhteliselt väikese osa; arvestades, et Euroopa Parlament peab murettekitavaks, et liikmesriikide 2016. aasta novembrikuus avaldatud prognooside põhjal jätkub protsess samas tempos;

E. arvestades, et täitmise hilinemise ja sellest tingitud väiksemate maksevajaduste tõttu vähendati paranduseelarve projekti 4/2016 kaudu rubriigi 1B maksed juba 2016. aastal 7,2 miljardi euro võrra; arvestades, et 2007.–2013. aasta programmitöö perioodi samal etapil ei olnud samalaadset paranduseelarve projekti vaja; arvestades, et 2017. aastal vähenevad maksete assigneeringud 2016. aastaga võrreldes ligi 24 % võrra;

F. arvestades, et liikmesriikide ja ELi institutsioonide vaheline tihedam koostöö on tungivalt soovitav, et tagada ELi 2018. aasta eelarves ühtekuuluvuspoliitika maksete assigneeringute stabiliseerumine rahuldaval tasemel ning 2014.–2020. aasta üldisest maksete kavast kinnipidamine või vajaduse korral selle hetkeolukorrale kohandamine;

G. arvestades, et haldussuutlikkus riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil on ühtekuuluvuspoliitika eduka rakendamise peamine eeltingimus;

1. rõhutab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest tehtavate investeeringute panust majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ebavõrdsuse vähendamisse Euroopa piirkondades ja piirkondade vahel ning nende investeeringute osa aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu soodustamises ja töökohtade loomises; väljendab seda silmas pidades muret, et edasised viivitused ühtekuuluvuspoliitika rakenduskavade täitmisel võivad takistada nende eesmärkide saavutamist ja lisaks süvendada vahesid eri piirkondade arengus;

2. tunnistab, et mitmete uute nõuete kehtestamine (nt temaatiline koondamine, eeltingimuste täitmine ja finantsjuhtimine) on küll aidanud tõsta kavade tulemuslikkust, on aga õigusraamistiku hilise vastuvõtmisega seoses soodustanud ka viivitusi nende

täitmisel; juhib tähelepanu asjaolule, et täitmise praegune tempo võib lähiaastatel põhjustada massilist kulukohustustest vabastamist, ning toonitab, et selle vältimiseks tuleb võtta vajalikke meetmeid; palub komisjonil teatavaks teha enda sellega seoses kavandatud meetmed;

3. rõhutab, et kavade täitmisel tekkinud viivituste tõttu võib suureneda juba praegu olemasolev oht, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade rahastamisvahendite kasutamist takistavad madalad väljamaksemäärad, liiga suured kapitalieraldised, suutmatus kaasata piisaval määral erakapitali, vähene finantsvõimendus ja ringlusraskused; märgib, et vaja on täiendavaid selgitusi ja meetmeid, et saavutada liikmesriikides ühesugune rahastamisvahendite kasutamise suutlikkus, ning kutsub liikmesriike üles neid komisjoni ja Euroopa Investeerimispanga eraldatud vahendeid tasakaalustatult kasutama; tuletab meelde ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi vahendite kombineeritud kasutamise võimalust, et võidelda investeeringute vähenemise vastu, eelkõige sektorites, kus majanduskasvu ja tööhõive edendamise suutlikkus on kõige suurem;

4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täiel määral ära kasutama stabiilsuse ja kasvu pakti paindlikkust, arvestades, et paljudes liikmesriikides on majanduskriis põhjustanud likviidsusprobleeme ja avaliku sektori investeeringute jaoks vajalike riiklike vahendite vähenemise ning et ühtekuuluvuspoliitika vahendid on muutumas avaliku sektori investeeringute peamiseks allikaks;

5. palub seetõttu komisjonil tihedas koostöös liikmesriikidega ja praegusi viivitusi põhjustavate tegurite objektiivse analüüsi alusel esitada ühtekuuluvuse kiirendamise kava 2017. aasta esimeses kvartalis, et hõlbustada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade kiirendatud rakendamist; rõhutab aga sellega seoses vajadust tagada madalad veamäärad, pettustevastane võitlus ja haldussuutlikkuse tugevdamine riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil õigeaegsete ja edukate tulemuste saavutamise eeltingimusena; on arvamusel, et programmi 2014.–2015. aastal rakendamise aastaaruandeid käsitleva kokkuvõtva aruande analüüsile, mille komisjon esitas 2016. aasta lõpus, peaksid järgnema vajadustele kohandatud meetmed, ning kutsub liikmesriike üles pidevalt jälgima projektide rakendamisel tehtud edusamme; rõhutab sellega seoses vajadust koondada jõupingutused valdkondlike eesmärkide prioriteetsetele sektoritele ning sellise koondamise lisaväärtust; lisaks kutsub komisjoni üles jätkama toetust parema rakendamise rakkerühma kaudu ja tegema selle tegevust käsitleva tegevuskava kättesaadavaks Euroopa Parlamendile;

6. on mures viivituste pärast korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutuste määramisel, mille tulemusel viibib maksetaotluste esitamine; palub seetõttu liikmesriikidel viia määramine lõpule ning palub komisjonil teha kättesaadavaks tehniline abi ja nõustamisteenused, mida korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutused vajavad, et hõlbustada ja kiirendada rakenduskavade elluviimist kohapeal, sealhulgas projektide ettevalmistamiseks, finantsjuhtimise ja kontrollisüsteemi lihtsustamiseks ja kiirendamiseks ning lepingu sõlmimise ja järelevalve menetlusteks;

7. tunnistab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakenduskavade kiirem ja

tulemuslikum täitmine on vahetult seotud täiendava lihtsustamisega; võtab sellega seoses teadmiseks koondettepaneku raames kindlaks määratud prioriteedid; märgib siiski, et tuleks teha täiendavaid jõupingutusi ja käsitleda eelkõige projektijuhtimise kulusid, eeskirjade erinevusi ja sagedasi muudatusi, suurprojektide keerukaid heakskiitmismenetlusi, riigihankeid, lahendamata omandisuhteid, kauakestvaid loa ja otsuse saamise menetlusi, auditi- ja kontrollieeskirjade tagasiulatuva kohaldamise küsimust, toetusesaajatele tehtavate maksete hilinemist, raskusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite kombineerimisel muude rahastamisallikatega, riigiabi eeskirju ja aeglast vaidluste lahendamist; palub komisjonil tagada asjakohane koordineerimine ning muuta riigiabi eeskirjad tunduvalt lihtsamaks ja tagada, et need on kooskõlas ühtekuuluvuspoliitikaga; tuletab meelde, et on vaja teha jõupingutusi ka selleks, et parandada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide investeeringute tulemuste edastamist;

8. kutsub komisjoni üles kaaluma ja välja töötama lahendusi, sealhulgas täiendavaid paindlikkusvorme, näiteks paindlikkus prioriteetide ja rakenduskavade puhul asjaomaste haldusasutuste taotluse korral kooskõlas strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkidega, tagades samal ajal vajaliku stabiilsuse ja prognoositavuse ning juba kavandatud kulukohustustest vabastamiste tagasivoolu – sealhulgas alamrubriigist 1B – ELi eelarvesse täieliku või osalise rakendamata jätmise tõttu, pidades silmas ka järgmist programmitöö perioodi;

9. nõuab, et tehtaks suuremaid jõupingutusi, et tagada koostoime ja seda hõlbustada selliste ELi rahastamisvõimaluste vahel nagu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, programm „Horisont 2020“ ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond, kasutades selleks ühist rahastamist, tihedat koostööd pädevate asutuste vahel, aruka spetsialiseerumise meetmete toetamist ja tihedamat koostööd riiklike asutustega, kes kinnitavad projektidele sooduslaene kooskõlas rakenduskavade eesmärkidega;

10. nõuab paremat teabevahetust komisjoni asjaomaste üksuste (vastavate peadirektoraatide) vahel, komisjoni ja liikmesriikide vahel ning riiklike ja piirkondlike asutustega, kuna see on vahendite kasutamise määra suurendamise ja ühtekuuluvuspoliitika raames võetavate meetmete kvaliteedi tõstmise oluline eeltingimus;

11. kordab tulemustele suunatud lähenemisviisi vastuvõtmise lisaväärtust ja peab tervitatavaks komisjoni jõupingutusi tagada tegelikult poliitika tulemuslikkus; võtab teadmiseks programmi 2014.–2015. aastal rakendamise aastaaruandeid käsitleva kokkuvõtva aruande järeldused ning ootab komisjoni eelseisvat strateegilist aruannet, mis on kavandatud 2017. aasta lõpuks ja mis annab rohkem teavet prioriteetide rakendamise kohta finantsandmete, ühiste näitajate ja programmiomaste erinäitajate ning kvantifitseeritud sihtväärtuste suhtes ja vahe-eesmärkide suunas liikumisel tehtud edusammude kohta ning olukorra kohta seoses täitmata eeltingimustega seotud tegevuskavade lõpuleviimisega;[1]

12. juhib tähelepanu olemasolevale maksekavale 2014–2020; võttes arvesse

[1] Vajalik ajakohastamine pärast programmi 2014.–2015. aastal rakendamise aastaaruandeid käsitleva kokkuvõtva aruande avaldamist.

kulukohustustest vabastamise eeskirju, palub komisjonil koostada piisav maksekava kuni 2023. aastani ning teha ettepanek suurendada alamrubriigi 1b maksete ülemmäärasid kuni praeguse programmitöö perioodi lõpuni, kui see on vajalik; ergutab komisjoni ja liikmesriike muutma e-ühtekuuluvust täielikult toimivaks ja lihtsalt kasutatavaks, et kohandada maksekava vastavalt konkreetsele arengule, ning valmistama ette ühtekuuluvuse kiirendamise kava; palub seepärast liikmesriikidel sisestada andmed ettevalmistatavate projektide ja hankekavade kohta koos hanke korraldamise, lepingu sõlmimise ja täitmise kavandatud ja tegelike kuupäevadega, samuti kõik finants- ja raamatupidamisandmed, mis on seotud arvete, kaasrahastamise, kulude rahastamiskõlblikkusega jms;

13. loodab, et komisjon jätkab nende küsimuste arutamist ühtekuuluvusfoorumil ning pakub välja lahendusi seitsmendas ühtekuuluvusaruandes, et tagada ühtekuuluvuspoliitika täielik rakendamine ja täita ELi investeerimisvajadused; nõuab ka vajalike meetmete võtmist, et õigeaegselt alustada 2020. aasta järgse programmitöö perioodi;

14. palub komisjonil teha aastaaruannetes sisalduva teabe põhjal järeldused, pidades silmas arutelu 2020. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika üle;

15. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks seadusandliku paketi järgmise programmitöö perioodi kohta hiljemalt 2018. aasta alguseks ning hõlbustaks 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste sujuvat ja õigeaegset läbiviimist ja näeks seejuures ette õiguslikud ja menetluslikud kaitsemeetmed, et vältida ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid ja elluviimist mõjutavaid süsteemseid vapustusi; on arvamusel, et Ühendkuningriigi rahvahääletuse tulemust ja eelseisva Brexiti korraldust tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta;

16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Regioonide Komiteele, liikmesriikidele ning nende riiklikele ja piirkondlikele parlamentidele.